

Seinäjoen kaupungin Opetustoimi
Perusopetuksen arviointi

**OPETUS JA OPETUSJÄRJESTELYT sekä
KÄYTTÄYTYMIS- JA VUOROVAIKUTUSTAITOT –
kyselyn tulokset**

Kysely opettajille ja oppilaille
kevät 2013

Piia Seppälä, arvioinnin yhdyshenkilö

Kyselyn tietoja

- Kysely toteutettiin hiihtoloman jälkeisillä viikoilla perusopetuksen opetushenkilöstölle ja 3.-, 5.– ja 8. –luokkalaisille oppilaille.
- Opetushenkilöstöstä 388 vastasi kyselyyn, näistä 381 vastasi kaikkiin vaihtoehtokysymyksiin. Avoimiin kohtiin tuli yhteensä 119 mielipidettä.
- 1703 oppilasta vastasi kyselyyn, näistä 1681 vastasi kaikkiin kysymyksiin. Avoimiin kohtiin tuli mielipiteitä 2230.

Kyselyn tietoja

- 5.- ja 8. –luokkalaisille oli kolme lisäkysymystä.
- Oppilaiden määrä oli tasainen: 5.-luokkalaisia vastaajia oli noin 5% enemmän, kuin 3.- ja 8.-luokkalaisia vastaajia.
- Osa avointen kohtien vastauksista oli sellaista, että jatkossa kouluissa on hyvä käydä keskustelua siitä, millaista on kohtelias ja asiallinen kyselyyn vastaaminen.
- Joukossa oli myös asiallisia, selvästi syvääkin ajatustyötä vaatineita vastauksia

Opettajien parhaimmat tulokset keskiarvoltaan tulivat kysymyksistä:

- ❖ *”Kohtelen oppilaitani aina oikeudenmukaisesti.” ka 4,62*
- ❖ *”Koulumme henkilökunta on avuliasta kohdatessaan vierailijoita.” ka 4,51*
- ❖ *”Koulumme henkilökunnan keskuudessa ollaan avuliaita.” ka 4,44*

Oppilaiden parhaimmat tulokset keskiarvoltaan tulivat kysymyksistä:

- ❖ *"Olen usein tekemisissä samojen kavereiden kanssa.."* ka 4,59
- ❖ *"Tiedän kyllä, missä oppiaineissa olen hyvä koulussa."* ka 4,56
- ❖ *"Ymmärrän hyvin sen, että koulussa opiskelu on tärkeää itseni vuoksi."* (Tämä kysymys tehtiin vain 5. ja 8.- luokkalaisille.) ka 4,51
- ❖ *"Saamani käytösarvio todistuksessa oli mielestäni oikea."* ka 4,43
- ❖ *"Saan oppitunneilla tarvittaessa opettajilta apua tehtävien tekemiseen."* ka 4,42
- ❖ *"Olen itse käyttäytynyt muita oppilaita kohtaan reilusti."* ka 4,4

Opettajien heikoimmat keskiarvot

Opettajien heikoimmat tulokset keskiarvoltaan koko kyselystä tulivat kysymyksistä:

- ❖ *”Käytän palkitettuja oppitunteja hyödyksi, jotta tuen resurssit tulevat tehokkaasti hyödynnetyksi.”* ka 2,49
- ❖ *”Minulla on hyvät mahdollisuudet saada avustaja tunneilleni.”* ka 3,17
- ❖ *”Lievempien toimenpiteiden (esim. puhuttelut ja käytöskeskustelut) tarve koulussamme on vähäinen.”* ka 3,24

Oppilaiden heikoimmat keskiarvot

- ❖ *”Luokassamme toteutetaan minulta tulleita, omasta mielestäni hyviä ideoita.”* (Tämä kysymys tehtiin vain 5. ja 8.- luokkalaisille.) ka 3,43
- ❖ *”Luokassani on hyvä työrauha.”* ka 3,44
- ❖ *”Puhutteluja tai käytöskeskusteluja ei luokassamme juurikaan ole.”* ka 3,51
- ❖ *”Opiskelemme oppitunneilla riittävästi muualla kuin omassa luokassa (esim. urheilukentällä, kirjastossa, uimahallissa, lähellä olevassa metsässä tai luonnossa yleensä).”* ka 3,54

Opettajien tuloksissa huomioitavaa

Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava, että tulosvääristymää voivat aiheuttaa kysymykset:

”Minulla on hyvät mahdollisuudet saada tarvittaessa avustaja tunnilleni”,

”Käytän palkitettuja oppitunteja hyödyksi, jotta tuen resurssit tulevat tehokkaasti hyödynnteiksi.”,

”Teetän riittävästi itsearviointeja oppilaillani.”,

*”Opetan riittävästi ja monipuolisesti oman luokan ulkopuolella”
ja*

”Koulussamme noudatetaan tarkasti käytöksen arviointikriteerejä (hyvä käytös = arvosana 8).”

Opettajien tuloksissa huomioitavaa

- Kyselyyn vastasivat aine- ja luokanopettajien lisäksi koulunkäynninohjaajat / avustajat ja erityisopettajat.
- Muutamassa avoimessa vastauksessa oli kommentoitu sitä, että kysymykset oli tehty opettajille. Myös muutama laaja-alainen erityisopettaja ja resurssiopettaja kertoi kysymyksiin olleen vaikeaa vastata. Samoin oli vaikeasti kehitysvammaisten opetuksesta vastaavien laita. Erikseen kerrottuina, nämä kommentit auttavat ymmärtämään joidenkin vastausvaihtoehtojen prosenttilukemia.
- Edellä mainituissa kysymyksissä vastausvaihtoehto 1 ”en osaa sanoa/en tiedä” oli suosituimpi kuin muissa kysymyksissä. Oletettavasti se selittyy ainakin osittain edellä mainituilla syillä.

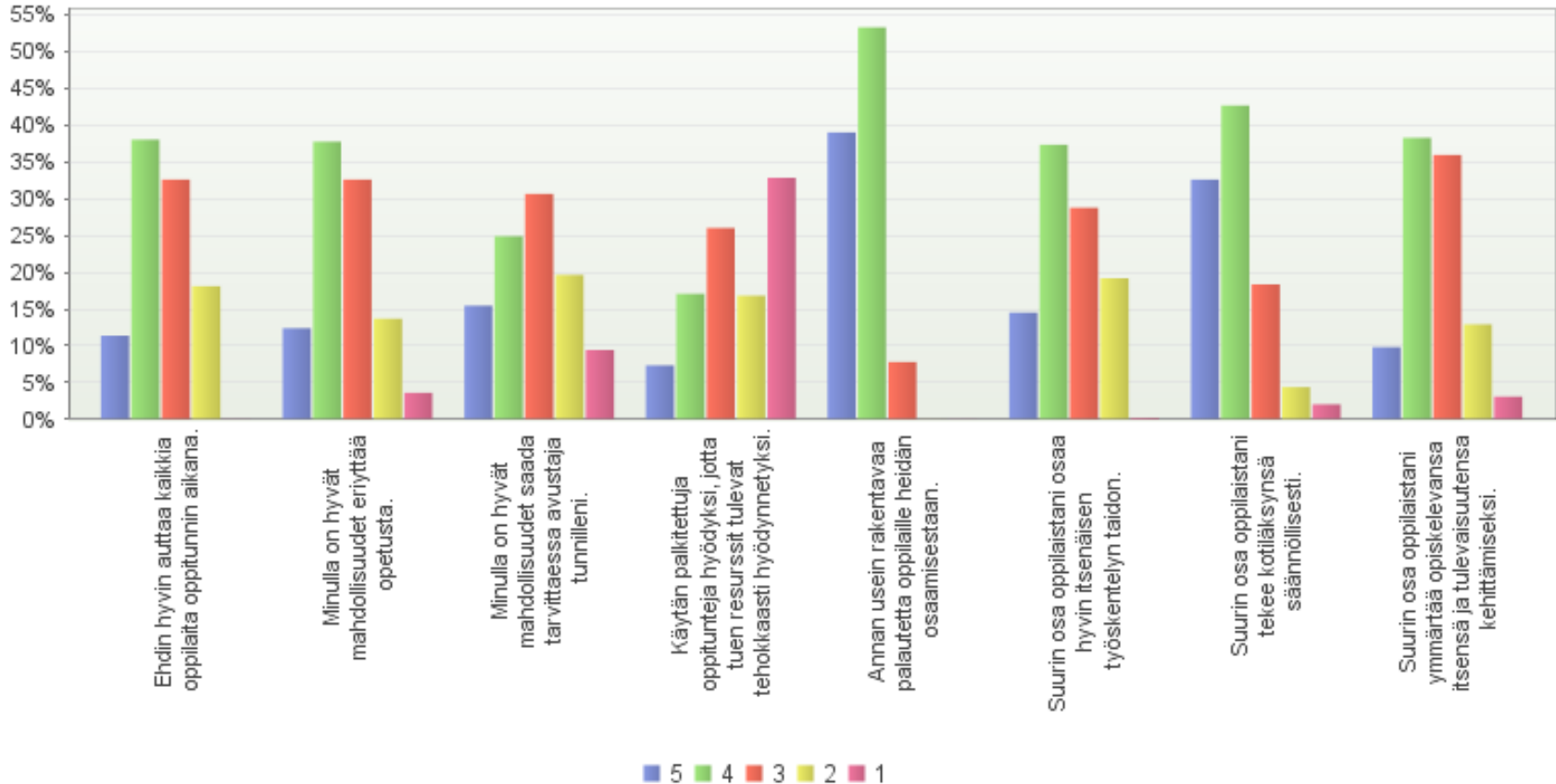
Oppilaiden ja opettajien tuloksia vertaillessa voidaan huomata:

Siinä, missä opettaja kokee, ettei ehdi auttaa oppilaita kaikessa, ainakin nämä vastaajat eivät koe asiaa niin heikkona. Opettajien ka kyseisessä kohdassa oli 3,43 ja oppilailla vastaava 4,42.

Niin opettajien kuin oppilaiden vastauksissa näkyy puhutteluiden ja käytöskeskusteluiden määrä heikoimmassa tuloksissa: oppilailla ka oli 3,51 ja opettajilla ka oli 3,24.

Opettajat kommentoivat avoimissa jonkin verran varsinaisella ”työrauha”- sanalla, mutta oppilaiden rauhattomuus ja levottomuus tulivat esille muissa kommenteissa. Oppilaat arvioivat työrauhan toiseksi heikoimmaksi keskiarvoksi 3,44.

Oppimisen arviointi 1/opettajat

5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä ja 1= en osaa sanoa/en tiedä

Oppimisen arviointi 1/opettajat

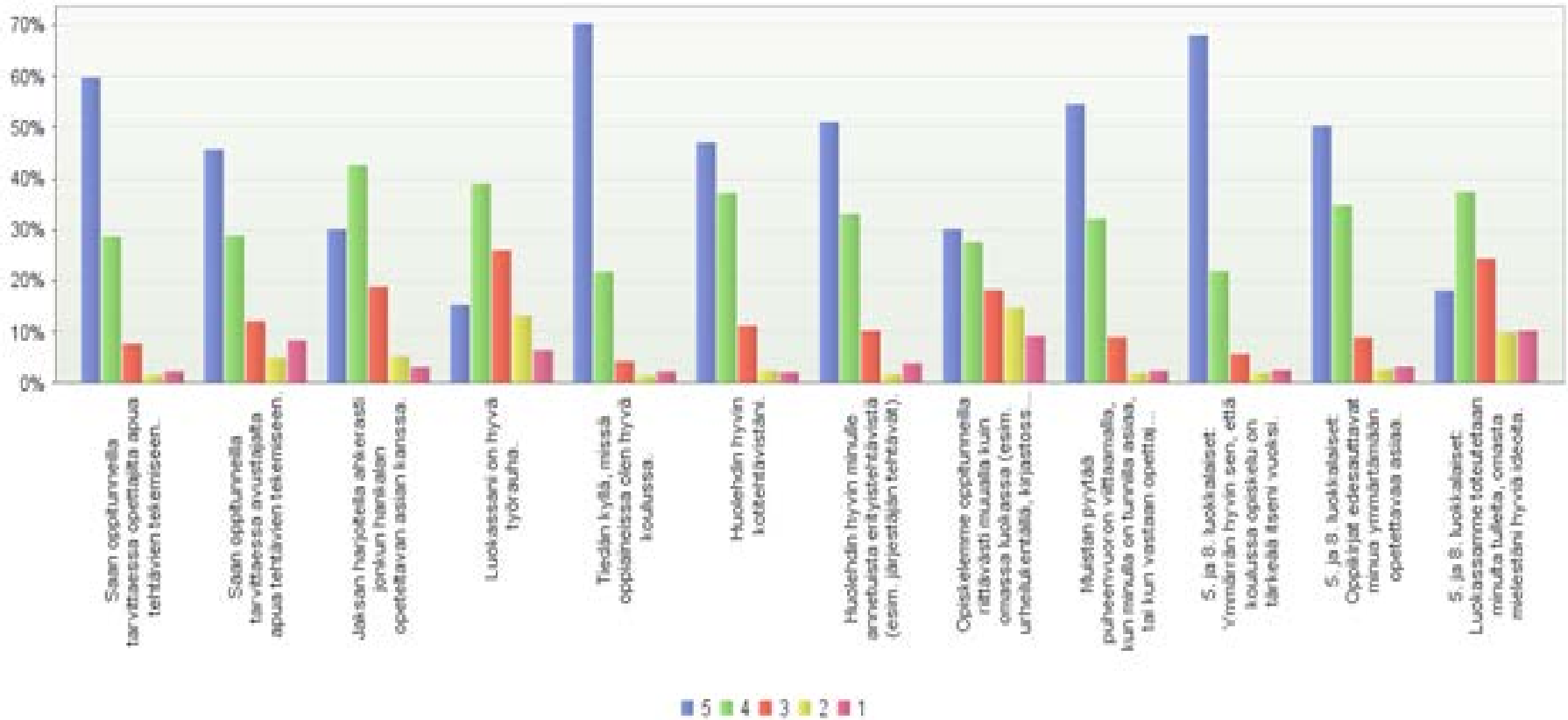
- Täysin eri mieltä (2) –vastauksien määrä on aika suuri tässä osiossa.
- Kolmessa ensimmäisessä kysymyskohdassa vastausprosentit ovat lähes samat, jos lasketaan yhteen samaa mieltä olevat 5 ja 4-vaihtoehdot sekä eri mieltä olevat vaihtoehdot 3 ja 2 (5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä).
- Alla olevassa taulukossa näkyy edellä mainittu: vastausvaihtoehdot 5 ja 4 yhteenlaskettuina sekä 3 ja 2 yhteenlaskettuina. Myös avoimissa vastauksissa avun tarpeen lisääntyminen kävi ilmi.

	5	4	5+4	3	2	3+2
Ehdin hyvin auttaa kaikkia oppilaita oppitunnin aikana.	11,37%	37,98%	yht 49,35%	32,56%	18,09%	yht 50,65%
Minulla on hyvät mahdollisuudet eriyttää opetusta.	12,4%	37,73%	yht 50,15%	32,56%	13,7%	yht 46,26 %
Minulla on hyvät mahdollisuudet saada tarvittaessa avustaja tunnilleni.	15,45%	24,87%	yht 40,32%	30,63%	19,63%	yht 50,26%

Oppimisen arviointi 1/opettajien
avoimissa vastauksissa esiintyvää:

- Erytisopetuksen resurssia toivotaan lisättävän tai luokkia pienennettävän.
- Jos luokka on erittäin levoton ja käyttöhäiriöitä runsaasti, koetaan eriyttäminen käytännössä vaikeana. Kurinpitoon koetaan kuluvan suurin osa opettajan resursseista.
- Koulunkäyntiohjaajien tuntiresurssointia kaivataan enemmän.

Oppimisen arviointi 1/oppilaat

5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä ja 1= en osaa sanoa/en tiedä

Oppimisen arviointi 1/oppilaat

- Oppimisen arvioinnissa kysymys työrauhasta luokassa on jakautunut vastauksissa. Huomioitavaa on eri mieltä (3+2) –vastauksien määrä, joita on aika paljon tässä osiossa. (5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä). Eroa on 15 % samaa (5+4) ja eri mieltä (3+2) olevien kesken, mutta usea (39,15% vastaajista) vastaa kuitenkin, ettei kunnollista työrauhaa luokassa ole.

	5	4	5+4	3	2	3+2
Luokassani on hyvä työrauha.	15,38%	38,97%	54,35%	26,02%	13,13%	39,15%

Oppimisen arviointi 1/oppilaat

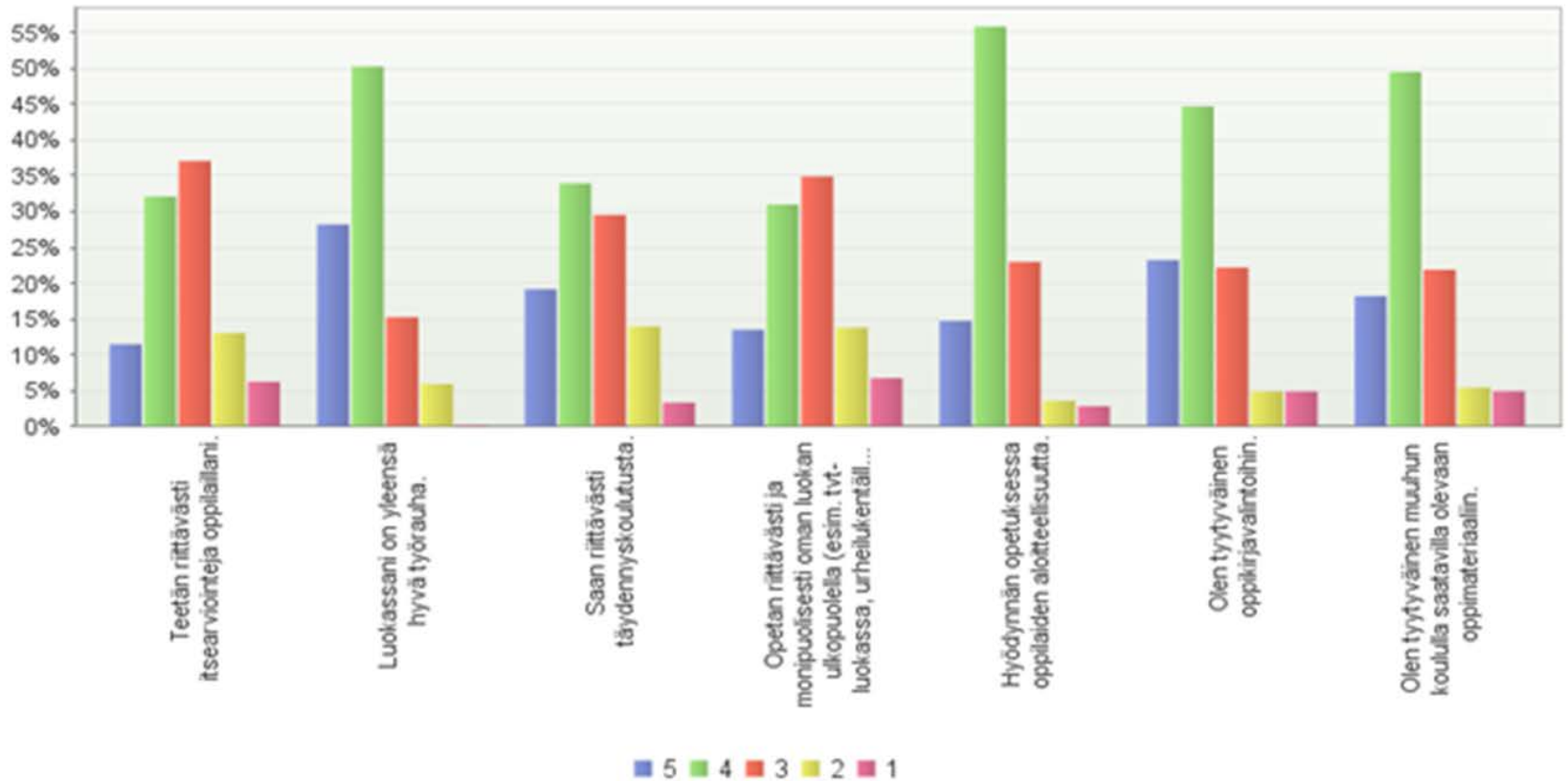
- Myös muualla kuin luokassa opiskeleminen ja oppilaiden ideoiden hyödyntäminen näkyy hajontana vastauksissa. (*5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä*).

	5	4	3	2	1
Opiskelemme oppitunneilla riittävästi muualla kuin omassa luokassa (esim. urheilukentällä, kirjastossa, uimahallissa, lähellä olevassa metsässä tai luonnossa yleensä).	30,1%	27,54%	18,26%	14,81%	9,28%
5. ja 8. luokkalaiset: Luokassamme toteutetaan minulta tulleita, omasta mielestäni hyviä ideoita.	18,16%	37,44%	24,24%	9,92%	10,24%

Oppimisen arviointi / oppilaiden avoimissa vastauksissa esiintyvää:

- Aikuisen apua toivottiin tunneille lisää
- Luokan rauhaton ilmapiiri ja luokan yhteishengen puuttuminen vaivaa oppilaita
- Toivottiin enemmän luokan ulkopuolista opetusta

Oppimisen arviointi 2/opettajat

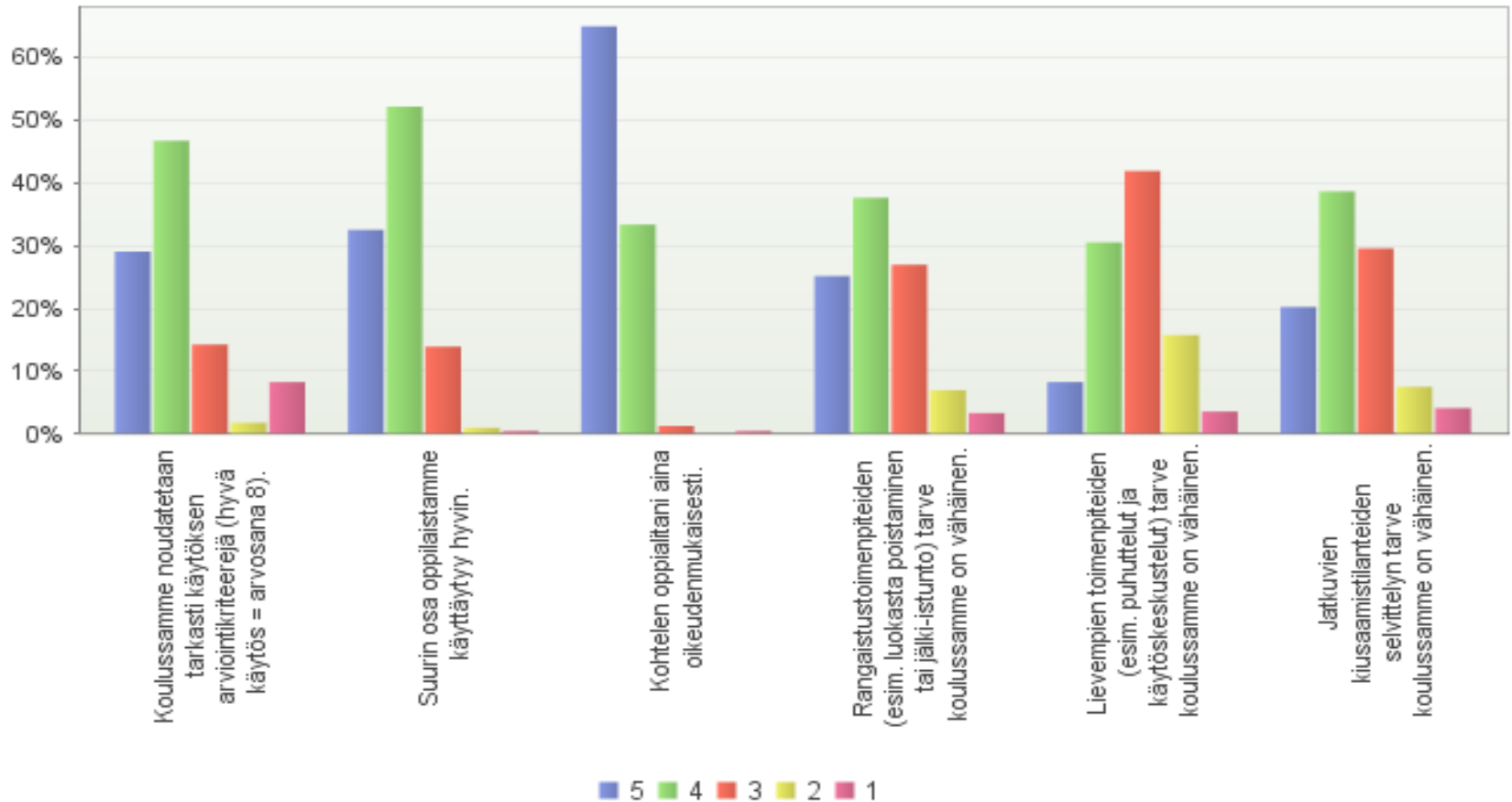
5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä ja 1= en osaa sanoa/en tiedä

Oppimisen arviointi 2/opettajat

- Kahdessa kysymyskohdassa vastausprosentit ovat kutakuinkin samat, jos lasketaan yhteen samaa mieltä olevat 5 ja 4-vaihtoehdot sekä eri mieltä olevat vaihtoehdot 3 ja 2 (5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä).
- Alla on edellä mainittu, vastausvaihtoehdot 5 ja 4 yhteenlaskettuina sekä 3 ja 2 yhteenlaskettuina.
- Myös avoimissa vastauksissa nämäkin seikat tulivat ilmi, vaikka vastausten pääpaino keskittyikin enemmän opetusmateriaaleihin.

	5	4	5+4	3	2	3+2
Teetän riittävästi itsearviointeja oppilaillani.	11,49%	32,11%	yht 43,6%	37,08%	13,05%	yht 50,13%
Opetan riittävästi ja monipuolisesti oman luokan ulkopuolella (esim. tv-tuokassa, urheilukentällä, kirjastossa, uimahallissa, lähellä olevassa metsässä tai luonnossa yleensä).	13,54%	30,99%	yht 44,53%	34,9%	13,8%	yht 48,7%

Käyttäytymisen arviointi 1 / opettajat

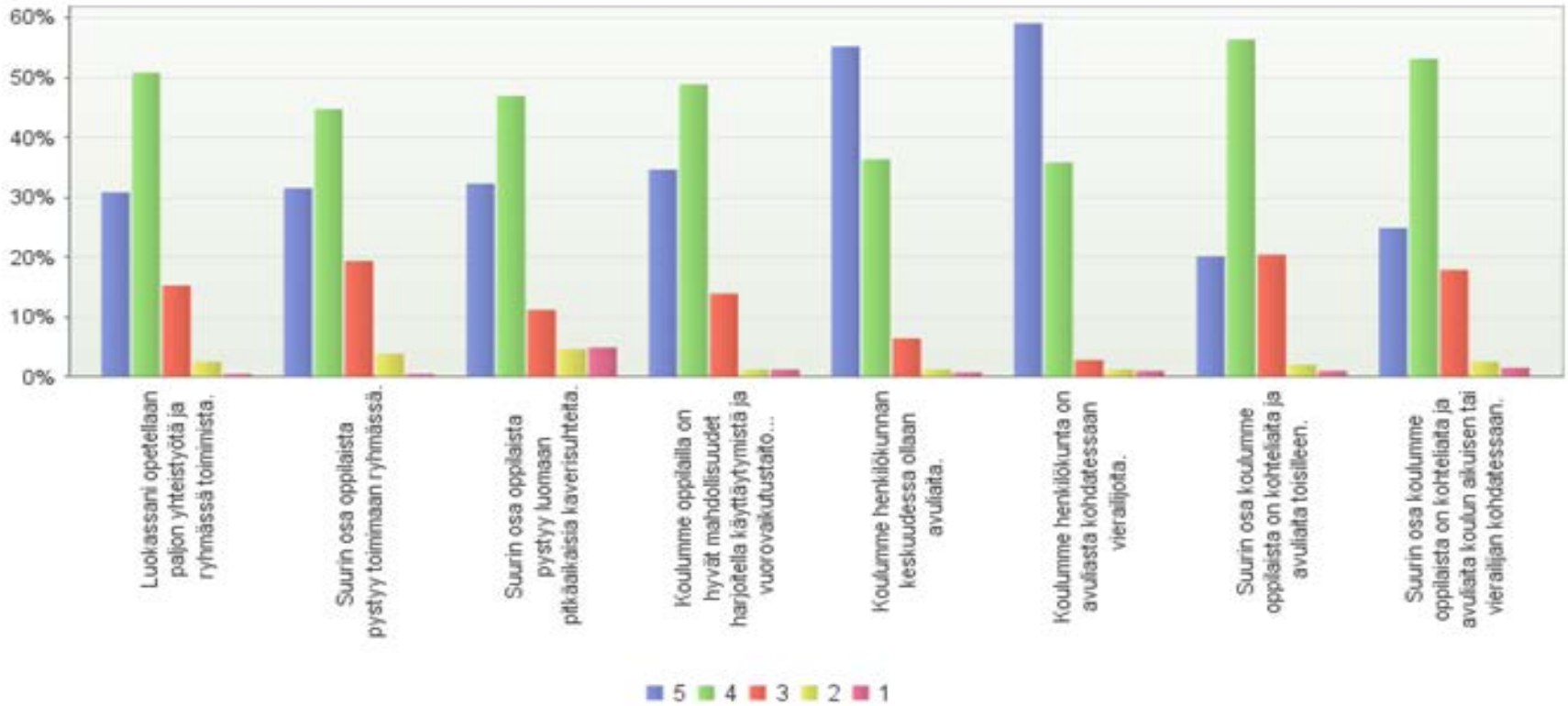
5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä ja 1= en osaa sanoa/ en tiedä

Käyttäytymisen arviointi 1 / opettajat

- Heikoin tulos käsitteli lievempien toimenpiteiden määrää. Siinä samaa mieltä olevat 5 ja 4-vaihtoehdot eroavat paljon, jopa lähes 20 % eri mieltä olevien vaihtoehtojen 3 ja 2 kanssa (5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä). Alla on edellä mainittu, vastausvaihtoehdot 5 ja 4 yhteenlaskettuina sekä 3 ja 2 yhteenlaskettuina

	5	4	5+4	3	2	3+2
Lievempien toimenpiteiden (esim. puhuttelut ja käytöskeskustelut) tarve koulussamme on vähäinen.	8,27%	30,49%	yht 38,76%	41,86%	15,76%	yht 57,62%

Käyttäytymisen arviointi 2 / opettajat

5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä ja 1= en osaa sanoa/en tiedä

Käyttäytymisen arviointi 2 / opettajat

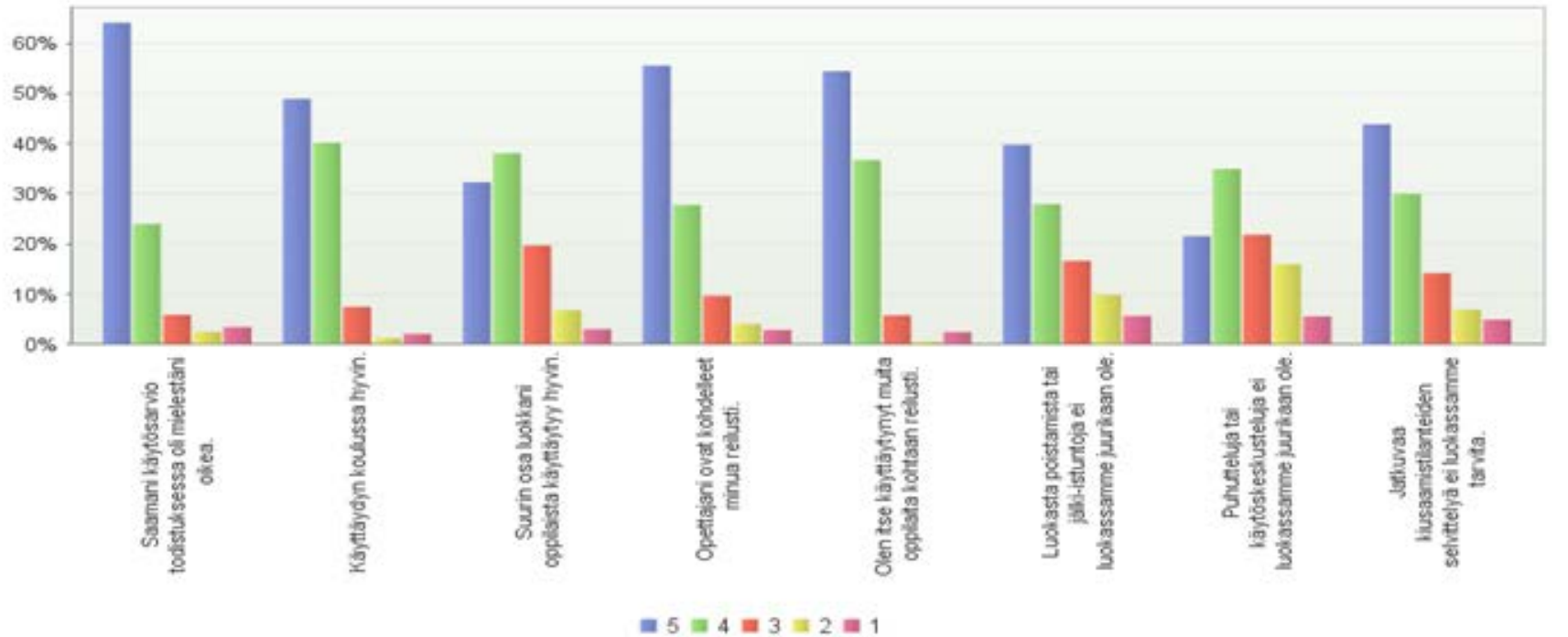
- Vuorovaikutus, ryhmätyöskentelytaidot ja avuliaisuus olivat käyttäytymisen arvioinnin 2. osan keskiössä. Koko tämän toisen osan tulososa on keskiarvolukemiltaan paras koko kyselyä ajatellen. Kuitenkin juuri ryhmätyöskentelyn ja oppilaiden avuliaisuutta käsittelevien vastausten kohdalla myös vastausvaihtoehto 3 (=osittain eri mieltä) on noin 20 %:a.

Käyttäytymisen arviointi 2 /

opettajien avoimissa vastauksissa esiintyvää:

- Tunneilla esiintyvien käytöshäiriöiden määrän todettiin kasvaneen
- Käyttäytyminen niin aikuisia kuin toisia oppilaita kohtaan on muuttunut ikävämpään suuntaan
- Vuorovaikutustaitojen koettiin romahtaneen ja individualismi kukoistavan
- Tavallisten, hyviin käytöstapoihin kuuluvien sanojen (Kiitos sekä tervehtimiset) koetaan olevan harvinaisia nykyään.
- Koettiin myös, että suurin osa oppilaista pyrkii käyttäytymään kaverillisesti ja että oppilaat ottavat koululle tulevat vieraat vastaan hienosti

Käyttäytymisen arviointi 1 / oppilaat

5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä ja 1= en osaa sanoa/en tiedä

Käyttäytymisen arviointi 1 / oppilaat

- Noin 90 % vastanneista oppilaista on sitä mieltä, että käytösarvio on ollut oikea ja että käyttäytyminen niin koulussa kuin toisia kohtaan on hyvää. Noin 80% vastaajista kokee opettajien kohdelleen heitä hyvin.
- Sen sijaan 70% vastaajista piti suurimman osan (oman luokan oppilaista) käytöstä hyvänä. 25% vastaajista ajatteli toisin.

Käyttäytymisen arviointi 1 / oppilaat

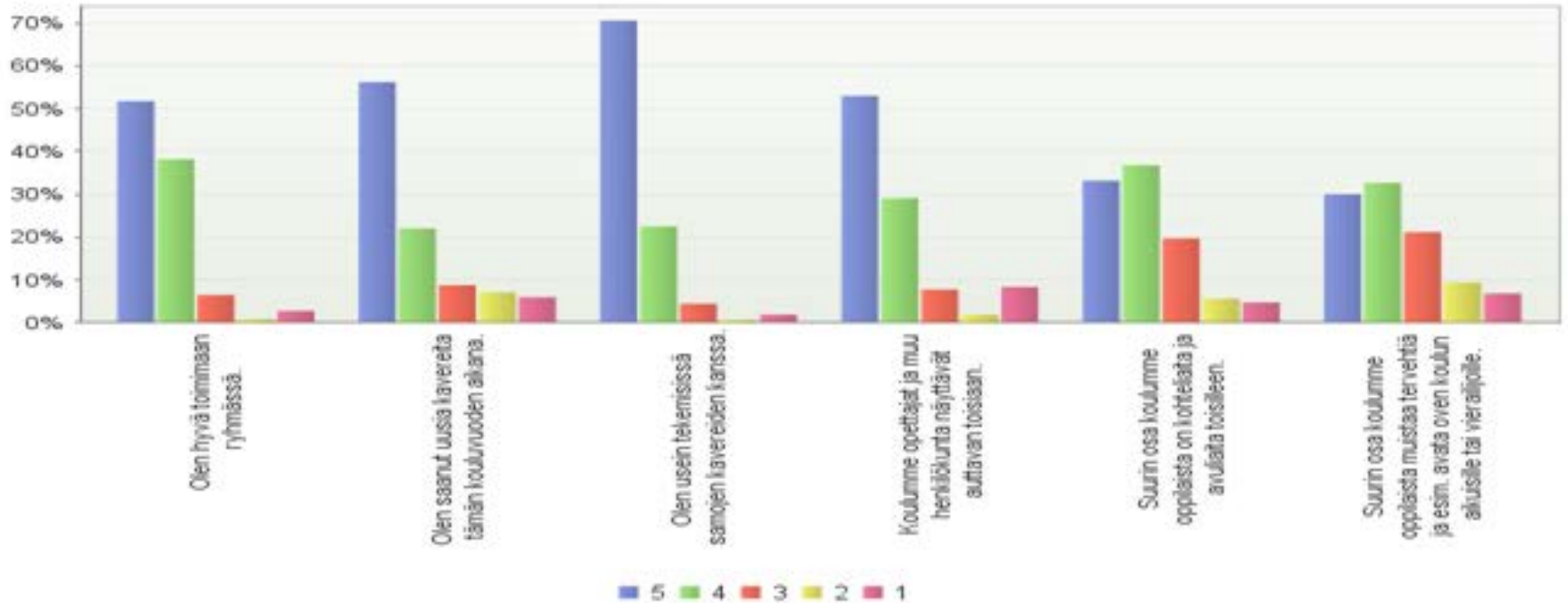
- Hieman yli 70 % vastaa ettei jatkuvia kiusaamistilanteiden selvittelyjä omassa luokassa tarvita. 20% vastaajista on kuitenkin tässä asiassa eri mieltä. Kiusaamisen nollatoleranssin eteen saa siis vielä tehdä kouluissa työtä.
- Lähes 70% vastaajista arvioi, ettei luokasta poistamista tai jälki-istuntoa juurikaan ole omassa luokassa. Kuitenkin eri mieltä asiasta oli 25%.
- Puhutteluiden kohdalla lukemat lähenevät toisiaan ja muuttuvat reilusti n. 55% / 36%.

Käyttäytymisen arviointi 1/

oppilaiden avoimissa vastauksissa esiintyvää:

- Toisaalla koettiin, ettei kiusaamista esiinny, kun kaikki tuntevat toisensa hyvin.
- Toisaalla koettiin joku valvoja tarpeelliseksi luokkaan, oman opettajan lisäksi
- Koettiin, että opettaja saisi keskittyä enemmän käyttäytymisen kontrollointiin
- Luokassa olevan rauhattomuuden vuoksi oman oppimisen koettiin heikentyneen
- Kiusaaminen koettiin ikävänä ja myös ”vitsinä” kiusaaminen haluttiin lopettaa

Käyttäytymisen arviointi 2 / oppilaat

5= samaa mieltä, 4= osittain samaa mieltä, 3= osittain eri mieltä, 2= eri mieltä ja
1= en osaa sanoa/ en tiedä

Käyttäytymisen arviointi 2 / oppilaat

- Lähes 90% vastaajista piti ryhmätyöskentelytaitojaan hyvinä.
- Hieman yli 90% vastanneista kertoi usein olevansa tekemisissä samojen kavereiden kanssa. Uusia kavereita tämän kouluvuoden aikana kertoi saaneensa lähes 80% vastanneista. Joku vastaajista kommentoi avoimissa tähän kohtaan *"En ole saanut uusia ystäviä, koska miä olen jo kaikkien kaveri :D"*. Tämä on hyvä esimerkki siitä, kuinka avoin vastaus selittää vaihtoehtovastauksia.

Käyttäytymisen arviointi 2 / oppilaat

- Lähes 70% vastaajista oli sitä mieltä, että suurin osa koulun oppilaista on avuliaita toisilleen ja
- hieman yli 60% on sitä mieltä, että suurin osa koulun oppilaista muistaa tervehtiä ja avata ovia ym.
- Molempiin kohtiin tuli kuitenkin kohtuullisen suuri eri mieltä olevien joukko: 25% ja 30%.
- Tämä kulkee käsi kädessä käyttäytymisen arvioinnin kanssa, josta aiemmin katsottiin vastaavanlaisia tuloksia 70%/ 25%.

”Neljännes oppilaista”

Kun tarkastelee tämän kyselyn vastauksia, on havaittavissa, että neljännes oppilaista löytyy monesta kohdasta säännöllisesti:

- Suurimman osan käytöstä (omassa luokassa, oman luokan oppilaista puhuttaessa) piti hyvänä 70% vastaajista. 25% vastaajista ajatteli toisin.
- Hieman yli 70 % vastaa ettei jatkuvia kiusaamistilanteiden selvittelyjä omassa luokassa tarvita. 20% vastaajista on kuitenkin tässä asiassa eri mieltä.
- Lähes 70% vastaajista arvioi, ettei luokasta poistamista tai jälki-istuntoa juurikaan ole omassa luokassa. Kuitenkin eri mieltä asiasta oli 25%.
- Lähes 70% vastaajista oli sitä mieltä, että suurin osa koulun oppilaista on avuliaita toisilleen ja hieman yli 60% on sitä mieltä, että suurin osa koulun oppilaista muistaa tervehtiä ja avata ovia ym. Molempiin kohtiin tuli kuitenkin kohtuullisen suuri eri mieltä olevien joukko: 25% ja 30%.
- Suurin osa (73%) oppilaista jaksaa vielä harjoitella ahkerasti, mutta täysin ja osittain eri mieltä olevien määrä on kuitenkin aika suuri (24%).

Merkille pantavaa:

- Noin 90 % vastanneista oppilaista on sitä mieltä, että käytösarvio on ollut oikea ja että käyttäytyminen niin koulussa kuin toisia kohtaan on hyvää.
- Noin 80% vastaajista kokee opettajien kohdelleen heitä hyvin.
- Karkeasti laskettuna 80% 5.- ja 8.-luokkalaisista vastanneista oppilaista koki oppikirjojen auttavan oppimista sen lisäksi että tiesi oppimisen olevan heille itselleen tärkeää.
- Sama prosenttilukema kaikista vastaajista tuli vastaukseen viittaamisen muistamisesta.
- 90% vastaajista koki tietävänsä missä oppiaineissa oman osaamisen taso on hyvä.
- Oppilaat kokevat saavansa tarpeeksi apua opettajilta (lähes 90%) ja avustajilta (reilu 70%). Avustajia ei ole joka luokassa, joten lukema on oikein hyvä.

Merkille pantavaa:

- Kysymys työrauhasta luokassa on jakautunut vastauksissa. Hieman reilu puolet vastaavat työrauhan olevan hyvä, mutta lähes 40% vastaa kuitenkin, ettei kunnollista työrauhaa luokassa ole.
- Aiemmin mainitussa: ” *Hieman yli 70 % vastaa ettei jatkuvia kiusaamistilanteiden selvittelyjä omassa luokassa tarvita. 20% vastaajista on kuitenkin tässä asiassa eri mieltä.* ”, on tietysti myös huolestuttavaa 20%:n eriävä mielipide. Sekin on iso määrä oppilaita - ja jokaiselle yksittäiselle lapselle liikaa.